

ním rejstříku vyznačené mohou týkati jen společnosti přejímající, se zřetelem k závodu vyznačenému dosud firmou zaniklé společnosti. Kdyby mělo býti vyčkáno, až dojde k výmazu zrušené společnosti v rejstříku závodu, — což vzhledem k předpisu čl. 247 čís. 5 obch. zák. může trvati drahnou dobu — a tím i k výmazu odštěpného závodu, nebyla by veřejnost z obchodního rejstříku tohoto závodu o nových právních poměrech, zejména o právu zastupovacím v mezidobí vůbec orientována. Má-li býti zachována právní i faktická kontinuita provozu vedlejšího závodu, jenž má dále trvati jako pobočný závod společnosti přejímající, jest učiniti opatření, by, dokud pobočný závod nebude i v rejstříku převeden na přejímající společnost pod její firmou, byly z obchodního rejstříku patrné veškeré změny právních poměrů, které byly přivoděny fusí. Že zápis zrušení společnosti splynuvší není tomu na závadu, bylo již řečeno. Usnesení nižších soudů jsou podle toho, co bylo uvedeno, ve zřejmém rozporu se zákonem, dovolací stížnost jest podle § 16 čís. pat. z 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. oprávněna.

Čís. 11289.

Právní povaha vnitřního poměru mezi prokuristou a principálem.

Je-li prokurista cizozemcem, musí vykázati svolení podle § 5 zákona ze dne 13. března 1928, čís. 39 sb. z. a n.

Rejstříkový soud není sice povinen, by z úřadu vyšetřoval, zda určitý právní poměr, jenž má býti vyznačen v obchodním rejstříku, vyhovuje podmínkám, na něž zákon váže jeho vznik, jest však vždy oprávněn, vzejdou-li mu pochybnosti, by si vyžádal výkaz, že bylo vyhověno zákonnému předpisu.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1931, R I 994/31.)

Rejstříkový soud vrátil opověď prokuristy k doplnění, by bylo vykázáno, že nový prokurista: a) jest československým státním občanem — výkaz osvědčením podle vyhl. min. čís. sb. 225/1926 a výnosu min. sprav. ze dne 28. prosince 1926, čís. 54.907 Sděl. 2/1927 Věst. min. sprav.; b) anebo, že má státní povolení podle § 5 zák. čís. sb. z. a n. 39/1928. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Z opovědi není zřejmé, že Otto O. (nový prokurista) jest československým státním občanem, a jest proto nutno, by tato jeho vlastnost byla prokázána způsobem uvedeným v napadeném usnesení, by mohlo býti posouzeno, kterých právních norem jest na něho použití. Není-li Otto O. československým státním občanem a je-li tudíž cizincem, vykonává, obstarává věci závodu, pro něž jest zřízen prokuristou, zaměstnání v tuzemsku a jest proto nutno vykázati svolení podle § 5 zákona ze dne 13. března 1928, čís. 39 sb. z. a n., jak právem žádá i prvý soud.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud, přezkoumav spisy, neshledal, že napadené usnesení rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení soudu rejstříkového, jest ve zřejmém rozporu se zákonem nebo se spisy aneb že jest stíženo zmatečností. Není tu tedy podmínek § 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. a nemohlo býti dovolací stížnosti vyhověno. K vývodům stížnosti jest dodati ještě toto: Podle čl. 41 obch. zák. jest prokuristou, kdo má od vlastníka obchodního závodu (od principála) přikázáno, by provozoval jeho jménem a na jeho účet obchodní živnost a per procura firmu podpisoval. Podle čl. 42 obch. zák. zmocňuje procura ke všem druhům soudních i mimosoudních úkonů a právních jednání, která s sebou přináší provoz obchodní živnosti, nahrazuje každé zvláštní zmocnění, podle zemských zákonů potřebné, opravňuje k ustanovení i ku propouštění obchodních pomocníků a zmocněnců. Jen ke zcizení a k zatížení nemovitostí má prokurista potřebí zvláštního zmocnění. Předpokládá tedy zákon u prokuristy účast na provozu obchodní živnosti v rozsáhlejší míře. Vnitřní poměr mezi principálem a prokuristou nemusí býti příkazem v technickém smyslu, může býti i smlouvou služební, a pak jest prokurista obchodním pomocníkem, nebo smlouvou společenskou, nebo zvláštní smlouvou svého druhu (srovnej Hermann-Otavský, Všeobecný zákoník obchodní str. 89, 93). Ale ať jest již právní povaha vnitřního poměru mezi prokuristou a principálem jakákoli, zůstává prokurista jako takový podle zákona povolán k provozu obchodní živnosti principálovy, kterážto činnost v rámci čl. 42 obch. zák. ho právě jako prokuristu charakterisuje. Proto právem rekursní soud uvádí, že prokurista, obstarává věci závodu, pro nějž jest zřízen, vykonává tím své zaměstnání ve smyslu zákona ze dne 13. března 1928, čís. 39 sb. z. a n. a že, je-li cizinec, musí vykáhati svolení podle § 5 tohoto zákona. Rejstříkový soud není sice povinen, by z úřadu vyšetřoval, zda určitý právní poměr, který má býti vyznačen v obchodním rejstříku, vyhovuje podmínkám, na něž váže zákon jeho vznik — až na případy výslovně stanovené, — avšak jest vždy oprávněn, vzejdou-li mu pochybnosti, by si vyžádal výkaz, že bylo vyhověno zákonnému předpisu. To plyne již z úvahy, že se soud nemůže propůjčiti k tomu, by vědomě uváděl u veřejnou známost poměry, jichž vzniku zákon z ohledů veřejných chce zabrániti, pokud nebyly splněny stanovené jím předpoklady.

Čís. 11290.

Nepřípustnost pořadu práva pro nárok proti obci v Čechách na náhradu škody, ježto obec místo na náměstí, jež přislíbila podnikateli k postavení houpačky a kolotoče, zadala jinému majiteli zábavního podniku.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1931, Rv I 1487/30.)

Žalobkyně domáhala se na žalované obci v Čechách náhrady škody, kterou jí žalovaná obec prý způsobila tím, že místo na náměstí, které